

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse piiril kohaldatav süsinikdioksiidi kohandusmehhanism“

(COM(2021) 564 (final) – 2021/0214 (COD))

(2022/C 152/30)

Raportöör **Andrés BARCELÓ DELGADO**

Kaasraportöör: **John COMER**

Konsulteerimistaotlus	Euroopa Parlament, 13.9.2021 nõukogu, 21.9.2021
Õiguslik alus	Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 ja artikkel 304
Vastutav sektsioon	põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektsioon
Vastuvõtmine sektsioonis	25.11.2021
Vastuvõtmine täiskogus	8.12.2021
Täiskogu istungjärk nr	565
Hääletuse tulemus (poolt/vastu/erapooletuid)	179/3/7

1. Järeldused ja soovitused

1.1. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tunneb heameelt komisjoni ettepaneku üle luua piiril kohaldatav süsinikdioksiidi kohandusmehhanism (CBAM), eesmärgiga suurendada teadlikkust ELi kliimaeesmärkidest ja luua ühtsel turul võrdsed tingimused.

1.2. Komitee nõuab, et mõju hindamist laiendataks CBAMi kohaldamisalasse kuuluvate sektorite eksporditegevusele. EL peab jätkama oma kliimaeesmärkide täitmist, kuid samal ajal peab ta tagama Euroopa tööstusele rahvusvahelisel tasandil võrdsed tingimused, võimaldades sellel konkureerida ühtsel turul ja ekspordida rahvusvahelistele turgudele.

1.3. Komitee julgustab ELi seadusandjaid uurima, kuidas käsitleda ekspordi, et võimaldada ELi tööstusel jääda rahvusvahelistel turgudel konkurentsivõimeliseks. Komitee soovib koostada mõjuhinnangu, et selgitada välja, kuidas tuleb WTO eeskirju tõlgendada või kohendada nii, et need toetaksid CBAMi eesmärke ja tõhusust, et aidata kaasa tööstuslike CO₂ heitkoguste vältimisele kogu maailmas.

1.4. Paljusid olulisi teemasid tuleb rakendamist reguleerivate delegeeritud õigusaktide kaudu edasi arendada. Arvestades käesolevat ja eelmist punkti, on seega peaaegu võimatu prognoosida, millised on rakendamise tagajärjed iga tootmissektori jaoks. Kahtlused kavandatava määruse mitme olulise üksikasja suhtes muudavad selle hindamise keeruliseks, kuni seadusandlik protsess on piisavalt edasi arenenud. Siiski tuleb vältida ebakindlaid raamtingimusi, eriti impordi süsinikusalduse hindamisel, et mitte õõnestada proaktiivseid ja ennetavaid meetmeid, mida Euroopa ettevõtted on kliima kaitsmiseks rakendanud.

1.5. Komitee palub Euroopa seadusandjatel eraldada CBAMist saadud tulud otse mõjutatud sektorite tööstusliku ülemineku toetamiseks. Mõned majandussektorid, mis kannatavad kõlvatu kliimaalase konkurentsi tõttu, võivad oma jõupingutuste tunnustamiseks vajada täiendavat toetust, kuna võrreldes tööstusega, kes ei võta kliima- ja keskkonnajalajälge oma hindades arvesse, võib nende konkurentsivõime väheneda.

1.6. Komitee kutsub Euroopa Liitu üles aitama vähem arenenud riikidel parandada oma tehnoloogilist võimekust, et vältida CBAMist kõrvalehoidmise ohtu.

1.7. CBAMi õiglase kasutuselevõtu jaoks on oluline usaldusväärselt tõendada imporditud toodetega seonduvaid tegelikke heitkoguseid. Komitee soovib komisjonil näha volitatud tõendusasutustele ette erinõuded.

1.8. Komitee märgib, et Euroopas on vaja tugevat tööstuslikku kohalolu, mis on täielikult konkurentsivõimeline ja kliimaküsimustes vastutustundlik.

1.9. Seadusandliku menetlusega samaaegselt palutakse komisjonil viia läbi mõju-uuring CBAMi rakendamise võimaliku mõju kohta väärtusahelas.

1.10. CBAMi kasutuselevõtt tooks maailma kaubandussüsteemis kaasa suured muutused. EL peab võtma kõik vajalikud meetmed tagamaks, et CBAM ei too kaasa kasvuhoonegaaside heite suurenemist mujal maailmas, mis võib tekitada täiendavat ülemaailmset heidet. CBAM ei tohi mingil juhul tuua kaasa ELi deindustrialiseerumist. EL peab looma tasakaalu oma kliimaeesmärkide ja tõsiasja vahel, et kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine on ülemaailmne küsimus.

1.11. CBAMi poliitilist mõõdet ei ole piisavalt esile tõstetud. CBAMi puudutavad lõplikud otsused põhinevad suuresti nii ELis peetaval aruteludel kui ka läbirääkimistel, mis on vajalikud, et leppida kaubanduspartneritega kokku tulemusel ja vältida kaubanduskonflikti.

1.12. Komiteel on põhjendatud ootus, et toimiv CBAM muudab tööhõive kliimasõbralikuks muudetud endistes CO₂-mahukates ettevõtetes ja sektorites tugevamaks. Samas hoiatab ta ka CBAMi ebaõnnestumise ohu eest koostöötajate heitkogustega kauplemise süsteemiga. Saastekvootide tasuta eraldamise täielik kaotamine koos CBAMi kasutuselevõttuga võib ELis kaasa tuua märkimisväärse töökohtade kadumise.

1.13. CBAM toetab nii ELi kliimaeesmärke kui ka tugevamat Euroopa tööstust tulevikus. CBAMi rakendamisel tuleb üleminekuperioodil ja pärast seda arvesse võtta ilmseid riske, nagu raskused kolmandatest riikidest pärit CO₂ heidet käsitleva teabe kontrollimisel ja võimalik eeskirjadest kõrvalehoidmine.

2. Komisjoni ettepaneku põhisisu

2.1. 14. juulil avaldas komisjon paketi „Eesmärk 55“: ELi 2030. aasta kliimaeesmärgi saavutamine teel kliimaneutraalsuseni⁽¹⁾. See sisaldab ettepanekut piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi (CBAM)⁽²⁾ kohta, mis on tihedalt seotud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) direktiivi⁽³⁾ läbivaatamisega. Pakett „Eesmärk 55“ ise tuleneb Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevast teatisest,⁽⁴⁾ mis avaldati 15. detsembril 2019.

2.2. Ettepanekuga nähakse ette nn tingliku heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamine mitme tööstustoote ja elektri impordi suhtes. Esimeses etapis on hõlmatud järgmised valdkonnad: tsement, teras, väetised, alumiinium ja elekter.

2.3. Nende materjalidega seoses, mille täiendav töötlemine on intensiivsem, hõlmab ettepanek juba paljusid järgmise etapi tooteid. Sellegipoolest on viidatud nn keerukatele toodetele, mis võivad ettepaneku kohaldamisala laiendada.

2.4. CBAMi halduskoormus lasub komisjonil, liikmesriikidel ja ELi turule importijatel.

⁽¹⁾ COM(2021) 550 final.

⁽²⁾ COM(2021) 564 final.

⁽³⁾ COM(2021) 551 final.

⁽⁴⁾ COM(2019) 640 final.

2.5. Nn tinglik heitkogustega kauplemise süsteem peegeldab praegust heitkogustega kauplemise süsteemi mõne olulise erinevusega: heitkoguste sertifikaadid ei ole kaubeldavad ja importijad peavad need sertifikaadid ELis kehtiva CO₂ hinna eest loovutama, võttes aluseks ELi imporditavates toodetes sisalduvad heitkogused.

2.6. CBAMiga hõlmatud sektorite ja toodete loetelu on esitatud ettepaneku I lisas. Kui komisjon tuvastab tõsise kõrvalehoidmise ohu, laiendab ta CBAMi kohaldamisala uutele toodetele. Komisjoni ettepanek uute sektorite või toodete lisamiseks läbib täieliku seadusandliku protsessi.

2.7. Kavandatud süsteemis võetakse arvesse ainult otseheitelid (1. kohaldamisala), mitte aga energiaga (elekter või küte) seotud kaudseid heiteid (2. kohaldamisala) või toodete kaudseid heiteid järgmise etapi väärtusahelas, kuid see hõlmaks mõiste „keerukad kaubad“ kaudu piiratud osa eelmise etapi väärtusahela heiteid (välja arvatud transport või ettevõtte väärtusahel) (3. kohaldamisala). Ettepanekus ei ole üksikasjalikult kirjeldatud, kuidas see toimib, ning selle lahendab komisjon rakendusaktidega.

2.8. Geograafiline kohaldamisala hõlmab kõiki kolmandaid riike, mis ei kuulu tolliliitu, välja arvatud riigid, mis kuuluvad praegusesse ELi heitkogustega kauplemise süsteemi, või riigid, mis on ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga seotud. Lisatud on erimeetmed, et võtta arvesse mitmes kolmandas riigis kehtestatud CO₂ hindu.

2.9. CBAM erineb heitkogustega kauplemise süsteemist, kuna CBAMi keskmes on tooted (konkreetsed kombineeritud nomenklatuuri (CN) koodidega), heitkogustega kauplemise süsteemi keskmes aga käitised.

2.10. CBAMi lõppeesmärk on lubatud heitkoguse ühikute praeguse tasuta eraldamise järkjärguline asendamine hõlmatud sektorites. Pärast kolmeaastast üleminekuperioodi kaotatakse lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamine järkjärgult alates 2026. aastast 10 protsendipunkti võrra aastas kümne aasta jooksul, nagu on praegu ette nähtud komisjoni ettepanekus. Üksikasjad tasuta eraldamise järkjärgulise kaotamise edenemise kohta asjaomastes sektorites ei ole lisatud CBAMi ettepanekusse, vaid heitkogustega kauplemise direktiivi läbivaatamisse.

2.11. CBAMi raames võetakse topeltkaitse vältimiseks arvesse tasuta eraldamisi ELi tööstusele. Komisjoni rakendusaktidega kehtestatakse meetodika, mida tuleb kasutada iga toote CBAMi määra arvutamiseks.

2.12. Toodetes sisalduvate heitkoguste määramise eeskirjad on üldised, elektriimpordi suhtes kohaldatakse spetsiifilist ja lihtsustatud lähenemisviisi.

2.13. Komisjon leiab, et sisalduvate heitkoguste arvutamise täpsustamiseks ja nende heitkoguste akrediteeritud töendajate kindlaksmääramiseks on vaja kolmeaastast üleminekuetappi. Süsteemi üldine läbivaatamine tuleb läbi viia 2025. aastal enne CBAMi teist etappi.

2.14. CBAMist saadud tulu koguvad riikide ametiasutused, kes maksavad need pärast menetluste haldamisega seotud halduskulude mahaarvamist põhimõtteliselt ELi kassasse.

2.15. Ettepanek näeb ette kolmeaastase (2023–2025) haldusalase katseetapi, millega ei kaasne majanduslikke tagajärgi. Importijad peavad järgima teatavaid aruandlusmenetlusi, kuid nad ei pea kontrollima sisalduvaid heitkoguseid, taotlema eelnevat luba või maksma imporditud toodete sertifikaatide eest.

3. Üldised märkused

3.1. Komisjon on maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi juhtimisel teinud ettepaneku koostamisel head tööd, võttes arvesse vajadust ühendada ELi kliimaeesmärkide laiendamine ja vajadus vältida kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu.

3.2. Tundub, et ettepanek on esitatud, määratlemata teatavaid tehnilisi küsimusi, mille üle komisjon otsustab esimese etapi (katseperioodi) jooksul. Nii nõukogu kui ka Euroopa Parlament on võtnud endale kohustuse käivitada CBAM 2023. aastal, mis tähendab tihedat ajakava.

3.3. Paljusid olulisi teemasid tuleb rakendamist reguleerivate delegeeritud õigusaktide kaudu edasi arendada. Arvestades käesolevat ja eelmist punkti, on seega peaaegu võimatu prognoosida, millised on rakendamise tagajärjed iga tootmissektori jaoks. Kahtlused kavandatava määruse mitme olulise üksikasja suhtes muudavad selle hindamise keeruliseks, kuni seadusandlik protsess on piisavalt edasi arenenud. Siiski tuleb vältida ebakindlaid raamtingimusi, eriti impordi süsinikusalduse hindamisel, et mitte kahjustada proaktiivseid ja ennetavaid meetmeid, mida Euroopa ettevõtted on kliima kaitsmiseks rakendanud.

3.4. Elektri impordi puhul on ebaselge, kas komisjon on hinnanud õigesti mõju elektrienergia hinnale ELi elektriturul ja seda, kuidas see suurendab tarbijate kulutusi ja seega kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu elektrienergiamahukates sektorites. Ei tohiks unustada, et imporditud toodete CO₂ jalajälje arvutamisel ei arvestata elektritarbimist⁽⁵⁾.

3.5. Euroopa tööstus on suunatud ekspordile ja kui CBAMi tulemusena on see teataval määral kaitstud impordi suhtes, kuid ei suuda konkureerida rahvusvahelistel turgudel, kannatab konkurentsivõime märkimisväärselt ja Euroopa ei suuda enam tõmmata ligi tööstusinvesteeringuid.

3.6. Olemasolevate CO₂ heite ülekandumise meetmete väga kiire asendamine CBAMiga võib põhjustada märkimisväärset ebakindlust, häirides pikaajalisi investeerimisotsuseid, mis on hiljuti läbivaadatud 2030. aasta eesmärkide alusel juba vastu võetud. Samuti võib see vähendada tööstuse suutlikkust investeerida vähese CO₂ heitega tehnoloogiasse ja kujuneda konkurentsitakistuseks juurdepääsul kolmandate riikide turgudele. Seetõttu tuleks vajadusel esialgu säilitada praegune lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise määr, et võimaldada CBAMiga hõlmatud tööstusharudel muutuda CO₂-tõhusamaks. Sellele järgneb tasuta eraldamise järkjärguline vähendamine vastavalt vajadusele, et hõlbustada CO₂ heite edasist vähendamist.

3.7. Konkurentsivõimet ja hinnamõju väärtusahelale tuleks mõju piiramiseks hoolikalt hinnata, eriti ekspordivates sektorites, näiteks põllumajanduslikus toidutööstuses, mis sõltuvad suurel määral CBAMi ettepanekus juba käsitletud sektori toodetest.

3.8. CBAM saavutaks oma täielikud eesmärgid tõhusal viisil ainult siis, kui CO₂ heite vältimise nõuet Euroopa Liitu importimisel tasakaalustaksid kliimasõbraliku tootmise eelised Euroopa tootjate ekspordi jaoks. Võib juhtuda, et ühtsel turul tekivad kolmandate riikide ettevõtete ja ELi ettevõtete jaoks suhteliselt võrdsed tingimused, kuid ükski ELi ettevõtte ei suudaks konkureerida välismaal, kuna ELi tootjad maksavad CO₂-ga seotud kulused täies ulatuses, samas kui kolmandate riikide konkurendid maksavad vähe või ei maksa midagi.

3.9. Süsteem võib avada ukse mitmele kõrvalehoidmise skeemile sellistes küsimustes nagu allikate vahetamine, töendamise üksikasjad, kolmandates riikides asuvad mitmes tehases tegutsevad äriühingud, kes väidavad ekslikult, et suure CO₂ jalajäljega tehastes valmistatud tooted on valmistatud vähese CO₂ jalajäljega tehastes, allikate segamine ja kaupade määratlemine. See võib takistada edusamme CBAMi kauguleulatuvamate kliimaeesmärkide saavutamisel. Ettepanekut tuleks kogu seadusandliku protsessi vältel hoolikalt täiustada, et vältida kahjulikku käitumist, mis kahjustab tõsiselt õigusakti eesmärki: kaupadel peaks olema oma kliimajalajalg, olenemata nende päritolust, et edendada kliimamuutuste leevendamise ülemaailmset tõhusust, mitte kohalikku vähendamist heitkoguste edasiandmise kaudu.

4. Konkreetsed märkused

4.1. Komitee on väga aktiivselt uurinud võimalusi, piiranguid ja olulisi aspekte, mida tuleks piiril kohaldatava kohandussüsteemi või maksudega seotud alternatiivi raames arendada, et kliimakulud ja jõupingutusi ühtlustades vähendada kasvuhoonegaaside heite ülekandumist kas ELi või kolmandate riikide toodetest. Komitee oli esimene ELi institutsioon, kes tegi kindlaks need võimalused kui täiendava meetme kasvuhoonegaaside heite ülekandumise piiramiseks.

⁽⁵⁾ Euroopa Komisjoni CBAMi mõjuhinnang, VIII lisa.

4.2. Komisjon soovib laiendada CBAMi, et see hõlmaks 2. kohaldamisala heidet (mis tuleneb elektrist või küttest), mis on praegu välja jäetud. Euroopa Liidu seadusandjad peavad arvestama, et elektrienergiast tulenevate kaudsete kulude hüvitamine ei ole kaugeltki ühtlane, kuna see sõltub liikmesriikide otsustest. Halvimal juhul piiraks CBAM tööstusele kaudsete kulude hüvitamist, mille tagajärjeks oleks ELi suunistes lubatud väiksem hüvitis.

4.3. CBAMi ettepanekust on välja jäetud ferrosulamid (CN 7202), kuid ei ole selge, kas ferrosulamites sisalduvaid heitkoguseid võetakse arvesse asjaomastes toodetes (nt roostevaba teras (CN 7218)), kuna paljud aspektid ootavad teiseid õigusakte, mis hõlmavad tehnilisi ja muid väga olulisi teemasid.

4.4. ELi tasandil on õiguskindlus ülimalt tähtis ja CBAMi ettepanekut tuleb kogu seadusandliku protsessi vältel täiustada, et tagada kindlus kõigile ettevõtjatele, olenemata sellest, kas nad on Euroopast või kolmandatest riikidest.

4.5. Euroopa või väljaspool Euroopat toimiva tööstuse õiglast kliima- ja keskkonnaalast konkurentsivõimet, mis hõlmab ka sotsiaalpartnerite kollektiivläbirääkimistel kokku lepitud õiglasi töötingimusi, tuleks rahvusvahelisel areenil edendada samal alusel. Ainult kliimasõbralikkus õiglastes töö- ja sotsiaalsetes tingimustes tagab Euroopa tööstusele ühiskondlikult soovitava uue konkurentsivõime. Selline arusaamine ELi ühtsest turust ja ka rahvusvahelisest turust soodustab ausat kliimaalast konkurentsi.

4.6. ELi imporditavate toodete vastavus CBAMi nõuetele põhineb väljaspool ELi väljastatud dokumentidel. See tõstatab küsimuse eksterritoriaalsuse ja ELi pädevuse kohta teha kindlaks selliste dokumentide kehtivus. Lisaks võimaldab sellise hindamise läbiviimiseks kuluv aeg pääseda ELi turule imporditud toodetel, mille CO₂ jalajälg on deklareeritust suurem, kahjustades seeläbi kavandatud õigusakte ja Euroopa tööstust.

4.7. On ebaselge, kuidas arvutada sisalduvaid heiteid töödeldud toodetes, mida ei ole nimetatud I lisas, kuid mis sisaldavad I lisas loetletud materjale.

4.8. Aruandlus, tõendamine, jälgitavus ja järelevalve on peamised aspektid ning need ei tohiks tugineda ainult pistelisele seirele, mida ei kohaldata ka heitkogustega kauplemise süsteemi puhul. Sisse peaks olema seatud selge ja kiire menetlus, tagamaks, et võimaliku kõrvalehoidmise või CBAMi nõuetele mittevastavuse korral lahendatakse need lühema ajaga, et vältida nii kõrvalehoidmist kui ka kaubandus- või tarneahela katkestusi.

4.9. Tõendamine ja järelevalve peaksid olema Euroopa Liidus ja liikmesriikides täielikult läbipaistvad ja usaldusväärsed. Teave peaks olema kättesaadav asjaomastele asutustele, kes on volitatud tegema järelevalvet, säilitades loomulikult konfidentsiaalsuse.

4.10. Euroopa Komisjon peaks pakkuma oma toetust ELi liikmesriikidele, kelle piirihalduse suutlikkus on nõrk, kuna nende suhtes võidakse rakendada ebaausaid tavasid ja neid võidakse hakata kasutama CBAMist kõrvalehoidmiseks. Komisjon peab pakkuma ka CBAMi alast „koolitust“ oma programmides, millega toetatakse arengu- ja naaberriike, et aidata neil toime tulla kliimakaitsega seotud probleemidega ja vältida meetmetest kõrvalehoidmise ohtu.

4.11. CBAMist saadavate tuludega tuleks toetada Euroopa tööstuslikku ja õiglast üleminekut CO₂-neutraalsele majandusele asjaomastes sektorites. EL võiks luua tehnoloogia arendamiseks spetsiaalse innovatsioonifondi, et edendada tööstuse üleminekut, ilma et see ohustaks tööstuse kliimaalast konkurentsivõimet.

5. WTOga seotud märkused

5.1. Komisjon on väga hoolikalt arvestanud WTO nõuetele vastavusega. Seepärast on eksport ettepanekus kõrvale jäetud. Kuna WTO nõuetele vastavuse kohta on vastandlikke arvamusi, tuleb seda teemat üksikasjalikult analüüsida koos kaubanduspartneritega peetavate ausate diplomaatiliste aruteludega, et vältida kaubandussõda ja võimaldada ELi tööstusel olla rahvusvahelistel turgudel konkurentsivõimeline.

5.2. CBAMi kui keskkonnakaitsemeetme põhjendamiseks kasutatakse tõenäoliselt üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT, 1994) XX artikli lõikeid b ja g. Keegi ei saa olla kindel, millise otsuse teeks selles küsimuses WTO vaekogu või apellatsioonikogu.

5.3. Praeguses olukorras, kus kliimamuutuste vastu võitlemine on kiireloomuline, on esmatähtis, et uuendatud WTO lisaks oma tegevuskavasse keskkonna- ja kliimavaldkonna. EL võiks kasutada CBAMi kui võimalust algatada see arutelu koos teiste WTO kaubanduspartneritega. Komitee tegi vastavasisulise ettepaneku juba arvamuses REX/531⁽⁶⁾.

Brüssel, 8. detsember 2021

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Christa SCHWENG

⁽⁶⁾ Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee aramus teemal „CO₂-turud: tekkimine, struktuur ja väljakutsed Euroopa tööstusele“ (REX/531) (ELT C 429, 11.12.2020, lk 122).

LISA

Arutelu käigus lükati tagasi järgmised muudatusettepanekud, mis kogusid hääletamisel siiski vähemalt veerandi häältest (kodukorra artikli 43 lõige 2).

MUUDATUSETTEPANEK 1**Punkt 3.6**

Muuta järgmiselt:

Seksiooni arvamus	Muudatusettepanek
<p>Olemasolevate CO₂ heite ülekandumise meetmete väga kiire asendamine CBAMiga võib põhjustada märkimisväärset ebakindlust, häirides pikaajalisi investeerimisotsuseid, mis on hiljuti läbivaadatud 2030. aasta eesmärkide alusel juba vastu võetud. Samuti võib see vähendada tööstuse suutlikkust investeerida vähese CO₂ heitega tehnoloogiasse ja kujuneda konkurentsitakistuseks juurdepääsul kolmandate riikide turgudele. Seetõttu tuleks vajadusel esialgu säilitada praegune lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise määr, et võimaldada CBAMiga hõlmatud tööstusharudel muutuda CO₂-tõhusamaks. Sellele järgneb tasuta eraldamise järkjärguline vähendamine vastavalt vajadusele, et hõlbustada CO₂ heite edasist vähendamist.</p>	<p>Olemasolevate CO₂ heite ülekandumise meetmete väga kiire asendamine CBAMiga võib põhjustada märkimisväärset ebakindlust, häirides pikaajalisi investeerimisotsuseid, mis on hiljuti läbivaadatud 2030. aasta eesmärkide alusel juba vastu võetud. Samuti võib see vähendada tööstuse suutlikkust investeerida vähese CO₂ heitega tehnoloogiasse ja kujuneda konkurentsitakistuseks juurdepääsul kolmandate riikide turgudele. Seetõttu tuleks vajadusel esialgu säilitada praegune lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise määr, et võimaldada CBAMiga hõlmatud tööstusharudel muutuda CO₂-tõhusamaks. Sellele järgneb tasuta eraldamise järkjärguline vähendamine seni, kuni uus meede on oma tõhusust tõestanud, et hõlbustada CO₂ heite edasist vähendamist.</p>

Motivatsioon

Punktis 3.6 viidatakse peamiselt heitkoguste ühikute tasuta eraldamisele, mis tuleks esialgu säilitada, et CBAMiga hõlmatud tööstusharud saaksid muutuda CO₂-tõhusamaks, ja seejärel tuleks tasuta eraldamist järk-järgult vähendada. Sellest tulenevalt tuleks asjaomane tekst samuti lisada järelduste ja soovitude alapunkti, lisades märkuse „seni, kuni uus meede on oma tõhusust tõestanud“. See tugevdab seisukohta, et CBAMi tuleks käsitada lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist täiendava vahendina, kuni CBAM on täielikult toimiv, tõhus ega too kaasa kasvuhoonegaaside heite ülekandumist, tagades seeläbi ELi tööstusele tõeliselt võrdsed tingimused.

Hääletuse tulemus

Poolt: 66

Vastu: 90

Erapooletuid: 24

MUUDATUSETTEPANEK 2

Punkt 1.12

Muuta järgmiselt:

Seksiooni arvamus	Muudatusettepanek
<p>Komiteel on põhjendatud ootus, et toimiv CBAM muudab tööhõive kliimasõbralikuks muudetud endistes CO₂-mahukates ettevõtetes ja sektorites tugevamaks. Samas hoiatab ta ka CBAMi ebaõnnestumise ohu eest koostoimes heitkogustega kauplemise süsteemiga. Saastekvootide tasuta eraldamise täielik kaotamine koos CBAMi kasutuselevõtuga võib ELis kaasa tuua märkimisväärse töökohtade kadumise.</p>	<p>Komiteel on põhjendatud ootus, et toimiv CBAM muudab tööhõive kliimasõbralikuks muudetud endistes CO₂-mahukates ettevõtetes ja sektorites tugevamaks. Samas hoiatab ta ka CBAMi ebaõnnestumise ohu eest koostoimes heitkogustega kauplemise süsteemiga. Saastekvootide tasuta eraldamise täielik kaotamine koos CBAMi kasutuselevõtuga võib ELis kaasa tuua märkimisväärse töökohtade kadumise. <i>Esialgult tuleks säilitada praegune lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise määr, et võimaldada CBAMiga hõlmatud tööstusharudel muutuda CO₂-tõhusamaks. Sellele järgneb tasuta eraldamise järkjärguline vähendamine seni, kuni uus meede on oma tõhusust tõestanud, et hõlbustada CO₂ heite edasist vähendamist.</i></p>

Motivatsioon

Eesmärk on viia väga oluline lause punktist 3.6 järelduste ossa (vt eespool).

Rõhku tuleks panna asjaolule, et heitkoguse ühikute tasuta eraldamine CBAMi raames tuleks täielikult kaotada alles siis, kui uus mehhanism on oma tõhusust tõestanud.

Hääletuse tulemus

Poolt: 60

Vastu: 94

Erapooleitud: 26